

Személy-, Vagyonvédelmi és Magánnyomozói Szakmai Kamara

1132 Budapest, Kádár u. 13.
Telefon: +36-1-422-0079 - Fax: +36-1-220-8921

Tisztelt Kolléga!

Az alább olvasható kamarai szakmai ajánlást abból a célból készítettük el, hogy a vagyonvédelmi ágazatban dolgozók iránymutatást kapjanak a munkájuk végzéséhez. Nem jogászodunk, a tagságot akarjuk segíteni. Az ajánlás természetesen még nem teljes körű. Tervezzük egy példatár összeállítását is mindenki tájékoztatására. Az élet produkálhat eddig ismeretlen dolgokat, de az Ön segítsége is kell ahhoz, hogy a szakmában dolgozók okulhassanak, magasabb szintű munkát végezzenek.

Kérem, írja meg véleményét, mivel egészítsük ki, milyen módosítási javaslatai vannak: kollegium@szakmaikamara.hu

TERVEZET

SZAKMAI AJÁNLÁS

BŰNCSELEKMÉNY ELKÖVETÉSÉN TETTEN ÉRT SZEMÉLLEL SZEMBENI INTÉZKEDÉSRE

A hatályos szabályozás (2005. évi CXXXIII: törvény 27.§ (2) bekezdés,) alapján a személy és vagyonőr jogosult bűncselekmény elkövetésén tetten ért személyt a cselekmény abbahagyására felszólítani, a cselekmény folytatását megakadályozni, az elkövetőt elfogni, és a birtokában lévő, bűncselekményből származó vagy annak elkövetésére használt dolgot, illetve a támadásra alkalmas eszközt elvenni. Köteles az elfogott személyt haladéktalanul az ügyben eljárni jogosult nyomozó hatóságnak átadni, ha erre nincs módja, e szervezet nyomban értesíteni. A tetten ért személytől elvett dolgokat is haladéktalanul köteles átadni a helyszínre érkező eljárni jogosult hatóságnak.

Az intézkedés célja:

- bűncselekmény elkövetőjének elfogása
- a bűncselekmény elkövetésének megszakítása
- további bűncselekmény elkövetésének megakadályozása
- a bűncselekménnyel eltulajdonított értékek megtérülése
- az elkövetést bizonyító dolgok, tárgyak biztosítása
- az elkövető támadásának megakadályozása
- az elkövető és a tárgyi bizonyítékok átadása a nyomozó hatóságnak

A Be. alapján a tulajdon elleni szabálysértés elkövetésén tetten ért személyt bárki elfoghatja, azonban köteles a rendőrséget haladéktalanul értesíteni, a személyt jegyzőkönyv felvételével átadni.

Az intézkedés komoly veszélyt jelenthet a személy és vagyonörre, ezért elsődleges, hogy felmérje a kialakult helyzetet:

- az elkövetők létszáma,
- fizikai adottsága(ik),
- látható támadásra alkalmas eszközök,
- képes-e az intézkedés eredményes végrehajtására

Amennyiben egyedül nem képes az elkövető vagy elkövetők elfogására, a folyamatos megfigyelés mellett értesíteni kell a rendőrséget, a szolgálati felettesét.

Az intézkedés végrehajtása:

- az elkövető határozott, rövid, érthető és hangos felszólítása
- **„Állj! Ne mozduljon!”**
- amennyiben egyértelműen folytatni akarja cselekményét, azt kényszerítő testi erővel, vagy - ha jogos védelmi helyzet van - támadás elhárító eszközzel meg kell akadályozni
- ezután az elkövetőt el kell fogni, azaz személyes szabadságában korlátozni kell
- el kell tőle venni a támadásra alkalmas eszközöket, a bűncselekményhez használt és abból származó dolgokat
- sérülés esetén (sértett, segítő, véttlen személy vagy elkövető) elsősegélyben kell részesíteni a sérültet, értesíteni kell a mentőket
- értesíteni kell a rendőrséget és a szolgálati felettesét
- biztosítani kell a helyszínt, a tárgyi bizonyítási eszközöket
- amennyiben mások is látták a bűncselekményt, kérje meg őket, hogy maradjanak a helyszínen, vagy rögzítse nevüket, elérhetőségüket
- amennyiben az elkövető elmenekült, jegyezze fel a személyleírását, ruházatát, nála lévő tárgyakat, ha gépkocsival távozott annak színét, típusát, és ha lehet rendszámát
- az elfogott személyt jegyzőkönyvben rögzítve (panasz, sérülés részletes leírásával) adja át a kiérkező rendőröknek, tájékoztassa őket a történt cselekményről
- az intézkedésről kettő napon belül készítsen jelentést, rögzítse a szolgálati naplóba

Jelentés tartalma:

- annak a személynek a nevét, akivel szemben az intézkedést vagy kényszerítő eszközt alkalmazták,
- az intézkedés vagy kényszerítő eszköz alkalmazásának helyszínét, időpontját, időtartamát,
- alkalmazásával szembeni ellenszegülés módját, típusát,
- alkalmazásának rövid leírását,
- a kényszerítő eszköz alkalmazása során okozott sérülés bekövetkezését és leírását, esetleges egészségügyi ellátás esetén a mentőtiszt, vagy orvos nevét, amennyiben elszállították a sérültet, akkor az egészségügyi intézmény megnevezését, amennyiben ellátására nem történt intézkedés, ennek mi volt az oka,
- a jogellenes magatartás abbahagyására történt-e felszólítás, ha nem, ennek mi volt az oka,
- a kényszerítő eszköz alkalmazására történt-e előzetes figyelmeztetés, ha nem, ennek mi volt az oka,
- amennyiben keletkezett anyagi kár, annak mértékét,
- a támadásra használt eszköz leírását, ha támadás miatt történt a kényszerítő eszköz alkalmazása,
- a tanúk természetes személyazonosító adatait és lakcímét, valamint
- az alkalmazást lehetővé tevő valamennyi jogszabályhelyre történő hivatkozást.

Fogalmak:

- **tettenérés:** cselekmény elkövetésének közvetlen vagy elektronikus megfigyelő rendszeren keresztül, a cselekménnyel egyidejű észlelése
- **elfogás:** személyes szabadságban (szabad mozgásban) korlátozás, minden tevékenységében kontroll alatt tartás
- **haladéktalanul:** haladék nélkül, tüstént, azonnal, semmit sem várakozva